

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanku a sudkýň JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovéj, v právnej veci mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, Štúrova č. 2, 812 85 Bratislava, z 22. novembra 2010 pod č. VI/2 Pz 491/10 - 6, proti rozsudku Okresného súdu v Senici z 9. decembra 2008 č. k. 8Cb 5/2005 – 318, okrem výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 19. novembra 2009 č. k. 21Cob 133/2009 – 355, v právnej veci žalobcu: **P. P., S., C.**, zast. JUDr. P. Č., advokátom Advokátska kancelária L., B., proti žalovanému: **H. a spol., a. s., V., S.**, zast. JUDr. Š. L., Š., Š. – S., **o zaplatenie 12.147,15 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty, takto**

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podané pod č. VI/2 Pz 491/10 - 6 podané proti rozsudku Okresného súdu v Senici z 09. 12. 2008 č. k. 8Cb 5/2005 – 318, okrem výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 19. júla 2009 č. k. 21 Cob 133/2009 – 355, **z a m i e t a.**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania v predmetnej veci účastník konania na strane žalovaného, H. a spol., a. s., V., S., zastúpený advokátskou kanceláriou S., s. r. o., so sídlom V., X. B.

Okresný súd v Senici rozsudkom z 09. decembra 2008 č. k. 8Cb 5/2005 – 318 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 365 945,- Sk a zmluvnú pokutu vo výške 1 % denne z čiastky 365 945,- Sk, za čas od 19. augusta 2004 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 572 171,- Sk, do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku a to advokátovi JUDr. P. Č. a povinnosť zaplatiť Okresnému súdu v Senici náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu v sume 8 130,- Sk do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd prvého stupňa v danej veci dospel k záveru, že v predmetnom prípade prekážkou prevzatia diela žalovaným nemôže byť použitie dreva inej než predpokladanej kvality a zhotovenie diela iným spôsobom, než bol uvedený v projektovej dokumentácii, keďže tieto zmeny v realizácii nie sú v rozpore s funkciou tohto konkrétneho diela. Žalobca teda žalovanému dielo odovzdal dokončené, aj keď s vadami, pretože zhotovenie diela iným spôsobom než pôvodne dohodnutým (bez zhotovenia spôsobom pero-drážka) a z reziva inej lež pôvodne dohodnutej kvality, nič nemení na možnosti užívať dielo na účel, na ktoré bolo zhotovované.

Na odvolanie žalovaného vo veci rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom z 19. novembra 2009 č. k. 21Cob 133/2009-355, ktorý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o odovzdaní a prevzatí diela preberacím protokolom z 27. júla 2004. V konaní bolo bez pochybností preukázané, že protokol za objednávateľa podpísala osoba oprávnená na prevzatie diela podľa článku VIII. bod 1. zmluvy – Ing. J. S.. V tejto súvislosti odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vo veci (uznesenie 21Cob 143/2007) konštatoval, že z obsahu zmluvy nevyplýva ako podmienka účinného prevzatia diela podpísanie protokolu

súčasne oboma osobami oprávnenými k takémuto úkonu podľa zmluvy a súčasne, že záznam na protokole o výhradách voči kvalite použitého materiálu a vykonaných prác bez ďalšieho nie je dôkazom o tom, že si žalovaný uplatnil niektorý z nárokov vyplývajúcich z väd diela, prípadne, že dielo vôbec neprevzal (prevzatie s vadami a nedostatkami, ktoré nebránia a nesťažujú užívanie diela predpokladá aj článok VIII. bod 6 zmluvy účastníkov). Tvrdenie žalovaného o dodatočnom pozmenení obsahu protokolu považoval odvolací súd za účelové aj vzhľadom na skutočnosť, že podľa týchto tvrdení text protokolu mal byť doplnený iba o slová „objednávateľ dielo: preberá (v krúžku) – nepreberá“, hoci z celého obsahu protokolu je zrejmé, že tento bol vyhotovený za účelom odovzdania a prevzatia diela (jeho podpísanie preto logicky treba považovať za prejav súhlasu s odovzdaním a prevzatím diela) a tento obsahuje aj záznam o vykonaní úprav obsiahnutých v zápise z 15. júla 2004. Záznam o tvrdení vade spočívajúcej v nepoužití systému pero-drážka pritom neobsahuje preberací protokol z 27. júla 2004, ani súpis väd z predchádzajúceho preberacieho konania z 15. júla 2004, odhliadnuc už od skutočnosti, že použitie tohto systému nie je špecifikované ani v článku II. zmluvy upravujúcom predmet zmluvy účastníkov.

Za takýchto okolností, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nepreukázal uplatnenie si nároku na zľavu z ceny diela a skutočnosť, že v konaní uplatneným nárokom je nárok na doposiaľ neuhradenú časť pevne stanovenej ceny diela, vznikajúci podľa § 548 ods. 1 Obch. zák. vykonaním diela, dokladom o ktorom je protokol o jeho prevzatí, nemal odvolací súd pochybnosti o oprávnenosti fakturácie a návrhu žalobcu v tejto časti.

Námietku odvolateľa týkajúcu sa neprimeranej výšky zmluvnej pokuty a nesúladu uplatnenia tohto práva žalobcu so zásadami poctivého obchodného styku považoval odvolací súd za nedôvodnú s poukazom na skutočnosť, že podľa obsahu zmluvy (článok VI. bod 1) rovnakou výškou pokuty bol zabezpečený záväzok žalobcu ako zhotoviteľa dodať dielo riadne a včas, ktorú si žalovaný neuplatnil. Pokutami vo výške 10 000,- Sk za každý začatý týždeň omeškania, 500,- Sk za každú hodinu omeškania a 1 000,- Sk za každý deň omeškania boli navyše zabezpečené iné záväzky žalobcu – vypratanie stanoviska, odstraňovanie väd a nedorobkov.

Generálny prokurátor videl, že predmetnými rozsudkami súdov v napadnutej časti bol porušený zákon.

Poukázal pritom na procesné ustanovenia § 1, § 2 OSP a ďalej na ustanovenia Obchodného zákonníka § 1, § 2, § 324 ods. 1, § 536 ods. 1, § 537 ods. 1, 2, § 548 ods.1, § 554 ods. 1, 2, 4, § 560 ods.1, a ďalej na ustanovenie § 544 ods. 1 Obč. zák., ktorými právnymi predpismi sa konajúce súdy dôsledne neriadili.

Konajúce súdy pri právnom posúdení uplatneného nároku vzali do úvahy skutočnosť, že realizácia diela iným spôsobom než bol uvedený v projektovej dokumentácii nie je v rozpore s funkciou konkrétneho diela. Nezaoberali sa otázkou, či došlo k zániku hlavného záväzku zhotoviteľa (žalobcu), t. j. kedy bola jeho povinnosť vyplývajúca zo zmluvy o dielo splnená.

Všeobecne sa splnenie (solúcia) považuje za právny úkon povinnej osoby v tomto prípade zhotoviteľa, ktorý s úmyslom splniť povinnosť poskytne oprávnenej osobe (objednávateľovi) to, čo je predmetom plnenia. Splnenie záväzku upravuje Obch. zák. kogentným ustanovením § 324 v rámci všeobecných ustanovení obchodných záväzkových vzťahov. Na splnenie záväzku musí byť povinnosť splnená kvalifikovaným spôsobom, teda včas a riadne. Základná povinnosť zhotoviteľa (žalobcu) vykonať dielo v intenciách ustanovenia § 554 ods. 1 Obch. zák. je splnená vykonaním diela za predpokladu, že dielo bolo ukončené riadne. Riadne ukončené dielo je len také, ktoré je v takom stave, ktorý zodpovedá ustanoveniam zmluvy.

Z čl. II zmluvy o dielo č. SU-21/2004 z 30. apríla 2004 uzavretej medzi žalovaným (objednávateľom) a žalobcom (zhotoviteľom) vyplýva, že predmetom zmluvy je vykonanie diela na základe projektovej dokumentácie – vykonávacieho projektu v bode 3 čl. II sa následne žalovaný zviazal za riadne a včas a v súlade s vykonávacím projektom vykonané a objednávatelom prevzaté dielo zaplatiť dohodnutú cenu.

V tomto smere neobstojí tvrdenie odvolacieho súdu, že použitie systému pero-drážka nebolo špecifikované ani v čl. II zmluvy o dielo. Tak znalecký posudok, ako aj odborné vyjadrenie č. 1 k znaleckému posudku zhodne uvádzajú, že celoplošný zaklop („debnenie“) nie je zhotovený z doskového reziva 24 x 150 systémom pero-drážka. Z výsluchov svedkov H. a Z. vyplýva, že žalobca mal projektovú dokumentáciu k dispozícii už pri uzatváraní zmluvy o dielo č. SÚ 21/2004 a bol s ňou oboznámený. K realizácii diela podľa projektovej dokumentácie žalobcom nedošlo a vykazovalo vady.

Objednávateľ (žalovaný) povinnosť prevziať dielo s vadami nemá. Aj v čl. VIII bod 6 zmluvy o dielo je deklarované právo a nie povinnosť objednávateľa prevziať dielo s drobnými vadami a nedorobkami.

Ustanovenie § 537 ods. 2 Obch. zák. síce ustanovuje, že objednávateľ je povinný vykonané dielo prevziať. Uvedené ustanovenie musíme vykladať vo väzbe na ďalšie ustanovenia upravujúce zmluvu o dielo. Ustanovenie § 554 ods. 1 Obch. zák. za vykonané dielo považuje len dielo riadne ukončené, t. j. také, ktoré zodpovedá výsledku určenému v zmluve. Ak tomu tak nie je, ide o dielo majúce vady (§ 560 ods. 1 Obch. zák.), teda nie je riadne ukončené, a preto nespĺňa jednu z povinností, ktorú implikuje povinnosť vykonať dielo.

Pokiaľ zhotoviteľ nespĺnil svoju povinnosť, vykonať dielo, nemôže ani objednávateľovi vzniknúť v zmysle § 537 ods. 2 Obch. zák. povinnosť dielo prevziať.

Žalobca počas celého konania tvrdil, že dielo neprevzal, uvedená skutočnosť vyplýva aj z výpovedí svedkov Ing. S. a B. L., ktorí sa mali zúčastniť na preberacom konaní.

Obchodný zákonník upravuje povinnosť zaplatiť zhotoviteľovi cenu za vykonané dielo v § 548 Obch. zák., ktoré je dispozitívne. V konkrétnom prípade sa zmluvné strany dohodli, že objednávateľ sa zaväzuje prevziať riadne v súlade s vykonávacím projektom vykonané dielo a za prevzaté dielo zaplatiť dohodnutú cenu.

Zo zmluvy o dielo č. SU-21/2004 teda vyplýva, že nárok na zaplatenie ceny vzniká riadnym vykonaním diela. Vykonaním diela v zmysle § 554 ods. 1 Obch. zák. je splnený záväzok zhotoviteľa, pričom za vykonanie diela citované ustanovenie považuje jeho riadne ukončenie a odovzdanie predmetu diela objednávateľovi. Ak dielo nezodpovedá výsledku určenému v zmluve, má vady a takéto dielo nie je riadne ukončené. Ak má dielo vady, hoci aj drobné, ktoré nebránia užívaniu diela, nie je riadne ukončené. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 894/98.

Zo znaleckého posudku číslo 40/2007 zo 17. septembra 2007 vypracovaného S. v B. (znaleckým ústavom) vyplýva, že predmetné dielo nebolo zhotovené v súlade s projektovou dokumentáciou. Nedostatky spočívajú v kvalite materiálu a v kvalite zhotovenia diela. Celoplošný zaklop („debnenie“) nie je zhotovený z doskového reziva 24 x 150 systémom

pero-drážka a triedy SI. Na celú nosnú konštrukciu dreva nebolo použité rezivo triedy SI. Strieška komína z hliníka nebola namontovaná.

To, že dielo nebolo zhotovené podľa projektovej dokumentácie vyplýva i z odborného vyjadrenia č. 1 k znaleckému posudku č. 40/2007, ktorý vypracoval znalecký ústav S. v B. 6. septembra 2008.

Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že žalobcovi (zhotoviteľovi) nárok na zaplatenie ceny nevznikol, pretože dielo riadne neukončil. Dôsledkom nesprávneho právneho posúdenia uplatneného nároku v časti istiny bolo uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť zmluvnú pokutu.

V čl. VI. bod 4 zmluvy o dielo bola dohodnutá zmluvná pokuta v prípade omeškania objednávateľa so splnením svojho peňažného záväzku akéhokoľvek druhu vo výške 1 % z dlhovanej čiastky za každý deň omeškania.

Primárnym predpokladom vzniku nároku na zmluvnú pokutu je platná dohoda medzi zmluvnými stranami. Nárok na zmluvnú pokutu vzniká veriteľovi, ak dlžník poruší zmluvnú povinnosť zabezpečenú zmluvnou pokutou.

Najčastejším pochybením v súdnej praxi je výklad a aplikácia ustanovenia § 537 ods. 2 Obch. zák., z ktorého sa spravidla mylne vyvodzuje, že objednávateľ má povinnosť prevziať dielo aj s drobnými vadami a nedorobkami, ktoré nebránia užívaniu diela. Ak tak neurobí, dostane sa do omeškania a v prípade dojednanja zmluvnej pokuty vzniká povinnosť ju platiť. Takýto výklad je nesprávny a nemá oporu v právnej úprave. Povinnosť objednávateľa zaplatiť cenu sa viaže na splnenie povinnosti zhotoviteľa vykonať dielo. Táto väzba je dôležitá hľadiska povinnosti objednávateľa platiť zmluvnú pokutu za omeškanie so zaplatením ceny diela. Pokiaľ zhotoviteľ nesplní svoj záväzok dielo vykonať, nemôže sa objednávateľ dostať do omeškania.

V konkrétnom prípade to znamená, že ak zhotoviteľ (žalobca) dodal dielo s vadami, nevznikla objednávateľovi (žalovanému) povinnosť zaplatiť cenu, a preto sa nemohol dostať do omeškania, teda neporušil zmluvnú povinnosť uvedenú v čl. VI bod 4 zmluvy o dielo. Následne žalovanému nemohla vzniknúť ani povinnosť platiť dohodnutú zmluvnú pokutu, a to ani za predpokladu, ak by dielo s vadami prevzal.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než by použiť mal, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil. V danom prípade oba konajúce súdy dospeli k nesprávnemu výkladu správne aplikovaného právneho predpisu, v dôsledku čoho vec následne nesprávne právne posúdili (ustanovenie § 243f ods. 1 písm. c) OSP).

Navrhol preto, aby dovolací súd napadnuté rozsudky v napadnutých častiach zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Dovolací súd mimoriadne dovolanie doručil účastníkom na vyjadrenie (§ 243i ods. 1, OSP).

Žalovaný, ktorý svojím podnetom inicioval podanie mimoriadneho dovolania Generálnej prokuratúry SR, vo svojom vyjadrení uviedol, že ho nezastupuje, právny zástupca v pôvodnom konaní JUDr. Š. L., ktorého plnú moc odvolal a že vo vyššie uvedených súdnych konaniach vrátane konania o mimoriadnom dovolaní v súčasnosti je zastúpený len spoločnosťou S., s. r. o. podľa plnomocenstva zo dňa 18. 03. 2010 (toto plnomocenstvo malo byť podľa textu mimoriadneho dovolania zaslané na tunajší súd spolu s mimoriadnym dovolaním). Vzhľadom na túto skutočnosť žiada súd, aby písomnosti adresované žalovanému zasielal na adresu našej spoločnosti S., s. r. o., so sídlom: V., X. B.

Žalovaný sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi mimoriadneho dovolania a tiež s návrhom generálneho prokurátora na rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní. Žalobca nesplnil svoj hlavný záväzok vykonať dielo jeho riadnym ukončením, a jeho odovzdaním. Pokiaľ zhotoviteľ (žalobca) nesplnil svoju povinnosť vykonať dielo, nemôže ani objednávateľovi (žalovanému) vzniknúť v zmysle § 537 ods. 2 Obch. zák. povinnosť dielo prevziať.

Ak zhotoviteľ (žalobca) dodal dielo s vadami, nevznikla objednávateľovi (žalovanému) povinnosť zaplatiť cenu a preto sa nemohol dostať do omeškania, teda žalovaný dal tiež do pozornosti dovolacieho súdu, že v podstate súčasťou mimoriadnym dovolaním napadnutého rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 09. 12. 2008 č. k. 8Cb 5/2005-318 je dopĺňací rozsudok Okresného súdu Senica zo dňa 25. 02. 2009 č. k. 8Cb 5/2005-341, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07. 04. 2009 (ďalej len „dopĺňací rozsudok“) a ktorý mimoriadnym dovolaním nebol dotknutý. Inými slovami, výrok dopĺňacieho rozsudku,

ktorým Okresný súd Senica zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 15 % ročne zo sumy 365 945.- Sk. t. j. 12 147,15 eur, za čas od 19. 08. 2004 do zaplatenia, je podľa jeho názoru závislý od výroku rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 09.12. 2008 č. k. 8Cb 5/2005-318, ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi okrem iného sumu 365 945.- Sk, t. j. 12 147,15 eur a vo zvyšku žalobu o zaplatenie úroku z omeškania zamietol.

Uvedený názor žalovaného je založený na tom, že ak by Okresný súd Senica rozsudkom zo dňa 09. 12. 2008 č. k. 8Cb 5/2005-318 neuložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi pohľadávku vo výške 365 945,- Sk (z dôvodu, že podľa názoru Okresného súdu Senica vznikol žalobcovi voči žalovanému nárok na zaplatenie ceny diela v uvedenej výške – avšak podľa mimoriadneho dovolania ako aj podľa názoru žalovaného v zmysle jeho podnetu na mimoriadne dovolanie žalobcovi voči žalovanému nárok na zaplatenie ceny diela nevznikol – teda v otázke vzniku nároku na zaplatenie ceny diela Okresný súd Senica ako ai právne posúdili), nemohol by Okresný súd Senica doplniacím rozsudkom priznať žalobcovi zároveň úrok z omeškania 15 % ročne (t. j. príslušenstvo pohľadávky) z uvedenej pohľadávky z titulu omeškania žalovaného so zaplatením ceny diela žalobcovi.

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, JUDr. P. Č., k mimoriadnemu dovolaniu sa vyjadril, že súd prvého stupňa v danej veci dospel k záveru, že v predmetnom prípade prekážkou prevzatia diela žalovaným nemôže byť použitie dreva inej než predpokladanej kvality a zhotovenie diela iným spôsobom, než bol uvedený v projektovej dokumentácii, keďže tieto zmeny v realizácii nie sú v rozpore s funkciou tohto konkrétneho diela. Žalobca teda žalovanému dielo odovzdal dokončené, aj keď s vadami, pretože zhotovenie diela pôvodne dohodnutým (bez zhotovenia spôsobom pero - drážka) a z reziva inej než pôvodne dohodnutej kvality, nič nemení na možnosti užívať dielo na účel, na ktoré bolo zhotovené.

Na odvolanie žalovaného vo veci rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom z 19. novembra 2009, č. k. 21Cob 133/2009-355, ktorý rozsudok prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o odovzdaní a prevzatí diela preberacím protokolom z 27. júla 2004. V konaní bolo bez pochyb preukázané, protokol za objednávateľa podpísala osoba oprávnená na prevzatie diela podľa článku VIII. bod 1. zmluvy – Ing. J. S. V tejto súvislosti odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vo veci (Uznesenie 21Cob 143/2007) konštatoval, že

z obsahu zmluvy nevyplýva ako podmienka účinného prevzatia diela podpísanie protokolu súčasne oboma osobami oprávnenými k takémuto úkonu podľa zmluvy a súčasne, že záznam na protokole o výhradách voči kvalite použitého materiálu a vykonaných prác bez ďalšieho nie je dôkazom o tom, že si žalovaný uplatnil niektorý z nárokov vyplývajúcich z väd diela, prípadne, že dielo vôbec neprevzal (prevzatie s vadami a nedostatkami, ktoré nebránia a nesťažujú užívanie diela predpokladá aj článok VIII. bod 6 zmluvy účastníkov). Tvrdenie žalovaného o dodatočnom pozmenení obsahu protokolu považoval odvolací súd za účelové aj vzhľadom na skutočnosť, že podľa týchto tvrdení text protokolu mal byť doplnený iba o slová „objednávateľ dielo: preberá (v krúžku) – nepreberá“, hoci z celého obsahu protokolu je zrejmé, že tento bol vyhotovený za účelom odovzdania a prevzatia diela (jeho podpísanie preto logicky je potrebné považovať za prejav súhlasu s odovzdaním a prevzatím diela) a tento obsahuje aj záznam o vykonaní úprav obsiahnutých v zápise z 15. júla 2004. Záznam o tvrdenej vade spočívajúcej v nepoužití systému pero-drážka pritom neobsahuje preberací protokol z 27. júla 2004, ani súpis väd z predchádzajúceho preberacieho konania z 15. júla 2004, odhliadnuc už od skutočnosti, že použitie tohto systému nie špecifikované ani v článku II. zmluvy upravujúcom predmet zmluvy účastníkov.

Za takýchto okolností, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nepreukázal uplatnenie si nároku na zľavu z ceny diela, a skutočnosť, že v konaní uplatneným nárokom je nárok na doposiaľ neuhradenú časť pevne stanovenej ceny diela, vznikajúci podľa § 548 ods. 1 Obch. zák. vykonaním diela, dokladom o ktorom je protokol o jeho prevzatí, nemal odvolací súd pochybnosti o oprávnenosti fakturácie a návrhu žalobcu v tejto časti.

Námietku odvolateľa týkajúcu sa neprimeranej výšky zmluvnej pokuty a nesúladu uplatnenia tohto práva žalobcu so zásadami poctivého obchodného styku považoval odvolací súd za nedôvodnú s poukazom na skutočnosť, že podľa obsahu zmluvy (článok VI. bod 1) rovnakou výškou pokuty bol zabezpečený záväzok žalobcu ako zhotoviteľa dodať dielo riadne a včas, ktoré si žalovaný neuplatnil. Pokutami vo výške 10 000,-Sk za každý začatý týždeň omeškania, 50,- Sk za každú hodinu omeškania a 1 000,-Sk za každý deň omeškania boli navyše zabezpečené iné záväzky žalobcu – vypratanie stanoviska, odstraňovanie väd a nedorobkov.

Vyslovil názor, že predmetným návrhom neboli naplnené ustanovenia § 243e a násl. zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku a to z dôvodu, že právoplatným rozhodnutím súdu nebol porušený zákon v zmysle ustanovenia § 243f zákona č. 99/1963 Zb.

Občianskeho súdneho poriadku, neboli narušené práva resp. zákonom chránené záujmy fyzických osôb, resp. právnických osôb.

Odporca nevyužil mimoriadne opravný prostriedok, t. j. dovolanie kde by mohol procesné napadnúť konanie súdu. V konaní nedošlo k vadám v zmysle § 237 OSP, je nespochybniteľné, že konanie nie je postihnuté inou vadou, ktoré by malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nestotožnil sa s názorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, že rozhodnutie spočíva v nesprávne právnom posúdení veci.

Zhotoviteľ riadne a včas odovzdal zhotovené dielo. Na základe toho bol spracovaný preberací protokol a bol parafovaný objednávateľom. Stotožnil sa s názorom Krajského súdu v Trnave, čo sa týka výroku rozhodnutia, ako aj odôvodnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že sú splnené procesné podmienky mimoriadneho dovolania (§ 243e - § 243i OSP) preskúmal výrok napadnutého rozsudku v rozsahu napadnutom mimoriadnym dovolaním (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 OSP) a zistil, že toto dovolanie nie je právne dôvodné, preto ho zamietol (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 1 OSP).

Dovolací súd predovšetkým musí reagovať na úvod vyjadrenia žalovaného na mimoriadne dovolanie (prvá strana, druhý odsek), vypracované Advokátskou kanceláriou S., s. r. o., a podpísanou JUDr. L. N., advokátom a konateľom.

Procesné poučenia súd poskytuje účastníkom konania, ale neposkytuje ich v prípade zastúpenia účastníka advokátom (§ 5 OSP), čo platí aj o tomto prípade.

Na rozdiel od stanoviska a právneho hodnotenia v mimoriadnom dovolaní, dovolací súd vychádza z toho, že oba súdy rozhodli správne a na ich právne závery sa dovolací súd odvoláva. Zistený skutkový stav bol dostatočným podkladom pre spravodlivé rozhodnutie súdov (§ 153 ods. 1 pre odvolací súd v spojení s § 211 ods. 2 OSP). Mimoriadne dovolanie svojím obsahom bolo nad rámec samotného podnetu a neprípustne sa dotýka postupu súdov.

Podľa § 243e ods. 1 OSP „Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto

ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie“.

Základnou podmienkou pre podanie mimoriadneho dovolania je to, „že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu“.

V mimoriadnom dovolaní (na str. 4, 5) sa konštatujú všeobecné ustanovenia OSP (§ 1, § 2,), z ktorých všetky sudy v občianskoprávnom konaní vychádzajú, ďalej hmotnoprávne ustanovenia, § 1 ods. 2 zák. č. 513/1991 Z. z. Obch. zák. a urobil školský výklad pre všeobecná sudy, ktoré vo veci rozhodovali ohľadne ustanovení § 324 ods. 1, § 536 ods. 1, § 537 ods. 1, 2, § 548 ods. 1, § 554 ods. 1, 2, 4 a § 560 ods. 1 tohto zákona. Taktiež poukázal na hmotnoprávne ustanovenie § 544 ods.1 Občianskeho zákonníka ohľadne úpravy zmluvnej pokuty. Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní konštatuje, že „citovanými právnymi predpismi sa konajúce sudy dôsledne neriadili“, pričom názor dovolacieho súdu je taký, že sudy sa štandardne riadili týmito právnymi predpismi.

Zmluva o dielo, podľa rozsahu a obtiažnosti zhotovenia diela, počnúc jej uzavretím a realizáciou sa stáva zmluvou obtiažnou a často aj právne komplikovanou. Často dochádza k tomu, že dielo nemôže byť zhotovené podľa objednávky objednávateľa či už pre prekážky na strane zhotoviteľa, alebo aj objednávateľa. Podstatnou náležitosťou je, aby dielo bolo zhotovené objednávateľom prevzaté a zaplatenie dohodnutej ceny za zhotovenie a tým aj zmluva zavŕšená. Objednávateľ nemá povinnosť dielo prevziať ak vykazuje podstatné vady, ak však dielo prevezme nastáva taký stav, že samotnú zmluvu o dielo už otvárať nemôže (nezaniká mu tým právo na prípadnú náhradu škody, pokiaľ by k vzniku škody došlo). V tomto smere prvostupňový aj odvolací súd postup zachovali.

V mimoriadnom dovolaní rozoberá generálny prokurátor zmluvu o dielo, hodnotí dôkazy aj keď tento postup zákon nepozná.

V tejto súvislosti k postupu súdov a následne k postupu generálneho prokurátora k hodnoteniu tohto postupu v súvislosti s § 120 a nadväzujúcimi ustanoveniami § 125 a § 127 v spojení s § 132 OSP dovolací súd poznamenáva, že súdu pripadá do právomoci určiť rozsah dôkaznej povinnosti, pričom v kontradiktórnom konaní hlavné postavenie majú účastníci, ktorí navrhujú dokazovanie, ako aj súd, hlavne pokiaľ ide o dokazovanie, ktoré

účastníci nemôžu zabezpečiť. Aj v úvode ustanovenia § 132 OSP sa uvádza: „Dôkazy **súd hodnotí**“ a teda ide o právo a povinnosť súdu, do ktorého postupu nikto ani generálny prokurátor zasahovať nemôže, nemôže súd usmerňovať a súdu vytýkať tento postup zvlášť keď nejde o konanie bez návrhu alebo o konanie, do ktorého prokurátor vstúpil a má práva účastníka. Rozhodnutie musí byť zrozumiteľné predovšetkým účastníkom a prípadne odvolaciemu (dovolaciemu) súdu, ktorému pripadá kompetenčne túto otázku posudzovať. Zákon dáva dostatok možnosti, aby účastník v rámci konania (opravných prostriedkov) dosiahol nápravu, ak k takým vadám došlo. Tak isto generálnemu prokurátorovi pri rozhodnutí o podaní či nepodaní mimoriadneho dovolania (§ 243e OSP) procesne nemôže zasahovať ani súd, aj keď o tomto mimoriadnom dovolaní rozhoduje. Nemožno vidieť porušenie zákona v tom, že súd mal odlišný názor na rozsah dôkaznej povinnosti a vyhodnotenie dôkazov, ako má prokurátor. Ide o zásadnú otázku. Súd je pri rozhodovaní viazaný Ústavou SR a ostatnými zákonmi a tieto dodržiava. K porušeniu zákona môže dôjsť a len výnimočne dochádza.

Nezistil teda dovolací súd dôvody na zrušenie mimoriadnym dovolaním napadnutých rozhodnutí, preto mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1v spojení s § 243i ods. 2 OSP).

Úspešnému odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože neboli potrebné na účelné bránenie práva.

K podaniu označovaného právneho zástupcu S., s. r. o., JUDr. Ľ. N. advokát a konateľ, dovolací súd poznamenáva, že procesné poučenie účastníkom súd neposkytuje, keď tento je zastúpený advokátom (§ 5 ods. 2 OSP). Pre pána advokáta poznamenávame, že je potrebné ujasniť si, kedy splnomocnenie vznikne, kedy zanikne a kto má doručovať plnomocnenstvo na zastupovanie pred súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Helena Farkašová